

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Aleksi Bečiću

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE 11:5 ^a	
PRIMLJENO: 23. 11	20 21 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ: 00-61-2/21-275	
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru finansija i socijalnog staranja, Milojku Spajiću, postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE:

Na osnovu kojih podataka, analiza i studija ste došli do zaključka da svi zaposleni u Crnoj Gori primaju na ruke iznos od 150 eura i da li ste radili analizu uticaja na mikro, mala i srednja preduzeća? Na osnovu kog zakona ste zadužili Crnu Goru u decembru 2020. godine? Koliko iznosi ukupan dug Crne Gore u apsolutnim ciframa, koliko od navedenog iznosa se odnosi na Vaš mandat i da li znate kolika je trenutna cijena posljednje emisije obveznica?

Obrazloženje ću dati na sjednici Skupštine.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

POSLANIK

Petar Ivanović
Petar Ivanović

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

Br: 06-01-16580/2
Podgorica, 25.11.2021. godine

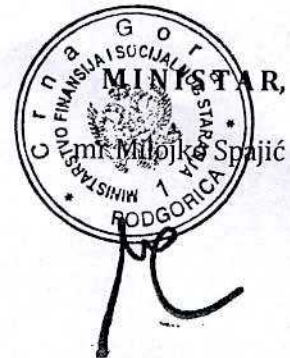
PRIMLJENO:	29.11.	2021	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-275/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

SKUPŠTINA CRNE GORE
- n/r gospodinu Aleksi Bečiću, predsjednik Skupštine -

Poštovani gospodine Bečiću,

U prilogu Vam, shodno članu 191 Poslovnika Skupštine Crne Gore, dostavljamo odgovor na poslaničko pitanje poslanika Petra Ivanovića.

S poštovanjem,

Pitanje:

1. Na osnovu kojih podataka, analiza i studija ste došli do zaključka da svi zaposleni u Crnoj Gori primaju na ruke 150 eura i da li ste radili analizu uticaja na mikro, mala i srednja preduzeća?

Odgovor:

Izveštaji brojnih međunarodnih institucija, ali i Vlade i udruženja poslodavaca, ukazuju da je visok udio neformalnog rada karakteristika crnogorskog tržišta rada. Iako ne postoje zvanični statistički podaci o broju neformalno zaposlenih, istraživanja pokazuju da je u posljednjih desetak godina stopa neformalne nezaposlenosti manje više nepromijenjena i iznosi oko jedne trećine ukupno radno angažovanih.

Prema Nacionalnom izvještaju o razvoju po mjeri čovjeka – Neformalni rad: od izazova do rješenja“ pripremljenim pod pokroviteljstvom UNDP-ja, a objavljenom 2016. godine, 22,3% ukupnog broja zaposlenih bilo je neformalno zaposleno dok se za oko 10,4% formalno zaposlenih plaćao samo dio pripadajućih poreza i doprinosa. To bi značilo da je ukupno učešće onih koji su potpuno ili djelimično neformalno radno angažovani na nivou od oko jedne trećine ili 32,7% ukupnog broja zaposlenih, čime se potvrđuje prethodno navedeno. Jedan od razloga neformalnog zapošljavanja ili isplaćivanja dijela zarade „na ruke“ je upravo visoko poresko opterećenje na rad koje se predloženim programom „Evropa sad!“ smanjuje sa 39% za sve nivoe zarada na 20,4% kada je u pitanju minimalna zarada, a zatim povećava sa rastom zarada usljed uvođenja progresivnog oporezivanja zarada.

Iznos od 150€ koji je uzet kao pretpostavka ne odnosi se na svakog poslodavca, kako pokušavate da insinuirate u svom pitanju, već samo na poslodavce koji su do sada u potpunosti ili djelimično isplaćivali „zaradu na ruke“. Dakle, ako analizirate prethodno pomenute podatke, značajan dio poslodavaca, kroz neformalno zapošljavanje, u potpunosti izbjegava plaćanje poreza i doprinosa koji pripadaju kako zaposlenom tako i državi. Upravo se mjerom koja se odnosi na uvođenje neoporezivog dijela zarade i smanjenje doprinosa na teret poslodavca utiče na značajno smanjenje troškova po poslodavca čime se podstiče formalno zapošljavanje odnosno smanjuje „siva ekonomija“. Dakle, 150€ na ruke predstavlja procijenjeni prosječan iznos neto zarade koji se isplaćuje zaposlenom u gotovom novcu.

Kada je u pitanju uticaj na mikro i mala preduzeća, pažljivo smo razmotrili efekat svake mjere na njih i smatramo da njihov opstanak neće biti ugrožen.

2. Na osnovu kog zakona ste zadužili Crnu Goru u decembru 2020. godine?

Odgovor:

Emisija euroobveznica, koja je realizovana u decembru 2020. godine, sprovedena u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu za 2020. godine ("Službeni list Crne Gore", br. 061/20 od 24.06.2020). Crna Gora je bila prinuđena da se zaduži zahvaljujući stanju u kojem je ostavila bivša vlast, a većina iznosa iz emisije euroobveznica je usmjerena upravo na otplatu dugova iz prošlosti.

3. Koliko iznosi ukupan dug Crne Gore u apsolutnim ciframa, koliko od navedenog iznosa se odnosi na Vaš mandat i da li znate kolika je trenutna cijena poslednje emisije obveznica?

Odgovor:

Svi izvještaji o kretanju duga po kvartalima redovno se objavljuju na sajtu Ministarstva finansija i socijalnog staranja.

Pregled kretanja državnog duga od trećeg kvartala 2020. godine od kraja trećeg kvartala 2021. godine se može prikazati na sledeći način:

	31/12/2020	31/03/2021	30/06/2021	30/09/2021
Državni dug u mil. eura bez depozita (bruto dug)	4,330.83	4,097.44	4,079.24	4,076.36
Državni dug kao %BDP-a (bruto dug)	103.47	83.94	83.57	83.51
Državni dug kao %BDP-a (neto dug)	82.63	73.14	74.78	72.84

S obzirom na to da je Vlada krajem 2020. godine obezbijedila finansiranje budžeta za 2021. i 2022. godinu emisijom euroobveznica, kao i da nije bilo potrebe za dodatnim zauživanjem tokom 2021. godine, osim pomenutih povlačenja za realizaciju projekata iz ranije zaključenih kreditnih aranžmana, u periodu od početka 2021. godine do kraja trećeg kvartala iste godine, kretanje bruto duga u apsolutnom iznosu bilježi konstantan pad.

Uzimajući u obzir visok nivo depozita tokom cijele godine, ostvarenih zahvaljujući blagovremenom obezbjeđenju sredstva na tržištu putem euroobveznice, kao i odličnim rezultatima ostvarenim tokom turističke sezone, razlika između bruto i neto duga po kvartalima je značajna i signal stabilne likvidnosti Države.

Crna Gora je, u decembru 2020. godine, realizovala emisiju euroobveznica u iznosu od 750 miliona eura, na period od 7 godina i sa kamatnom stopom od 2,875%. Riječ je najboljoj i nejkonkurentnijoj transakciji vezanoj za emisiju euroobveznica realizovanoj tokom 2020. godine za zemlje sa kreditnim rejtingom B, koji ima i Crna Gora.

Što se tiče cijene obveznica, može se reći da su zemlje sa visokim yieldom trenutno pod velikim pritiskom, usljed visoke inflacije, pa su cijene obveznica sa aspekta prinosa (yelda) porasle u prosjeku za 0,5-0,6 p.p za sve zemlje, uključujući Crnu Goru.

Što se tiče kretanja cijene obveznice koju je Crna Gora izdala u decembru prošle godine, cijena iste, prema Bloomberg-u, u ovom trenutku iznosi 91,7% što dovodi do yelda od 4,4%, koji je početkom oktobra iznosio 3,985%.

Ukoliko se posmatraju druge zemlje sa visokim yieldom, kao što su npr. Albanija i Makedonija, može se vidjeti da je yield Albanije došao na 4%, sa početnih 3,5% (na desetogodišnje obveznice), dok je yield Makedonije porastao sa 2, koliko je nedavno iznosio, na 2,6% (na sedmogodišnje obveznice).